

Nanne van Poll
Secretaris CRR

Zalig zijn de onwetenden

In deze tijden, waar de Europese landen en stranden letterlijk worden overspoeld door oorlogsvluchtelingen, hoor je steeds meer de verwijzing naar de vermeende Europese cultuur waarin joods-christelijke waarden en normen door deze vreemdelingen zouden worden aangetast.

Opmerkelijk dat men verwijst naar religieuze waarden en normen, die weliswaar in onze verre godsdienstige jaren vanaf de Middeleeuwen een bepaalde basis in de maatschappij hebben gekregen. Doch na de godsdienstoorlogen en de naoorlogse ontzuiling is onze democratische rechtsstaat toch vooral gebaseerd op mensenrechten en grondrechten, die in vele internationale verdragen zijn vastgelegd en als zodanig ook door Nederland zijn erkend. Vraag een willekeurige Nederlander naar een opsomming van de 10 geboden en het zal stil blijven – wellicht kan hij er een paar opnoemen, maar alle tien zeker niet. Zelfs mensen die bijvoorbeeld zeggen te leven naar christelijke waarden en normen, doen dat vaak zeer 'flexibel'. Denk bijvoorbeeld aan CDA'er Jack de Vries, die het niet zo nauw nam met twee religieuze geboden dat hij andermans vrouw niet mocht begeren én dat hij geen echt mocht breken – en dan heb ik het nog niet eens over het feit dat hij het aanlegde met een ondergeschikte, maar dat staat niet in de tien geboden. In die tijd hadden ze geen ondergeschikten en slaven deden er niet toe.

In het verlengde van die vermeende christelijke waarden en normen hoort ook de veronderstelling dat men zorgt voor de mensen die het nodig hebben. Zo is ook de sociale verzorgingsstaat ontstaan: na de Tweede Wereldoorlog kwam men erachter dat het liberale bewind tijdens het interbellum ongewenste neveneffecten had: mensen bleven ongewild langs de kant staan en hadden te kampen met bittere armoede als gevolg van werkloosheid, ouderdom of ziekte. Voorzieningen kwamen slechts voort uit liefdadigheid of het was een bezigheidstherapie van rijke dames – willekeur lag op de loer.

Heden ten dage wordt de zorgvuldig opgebouwde naoorlogse verzorgingsstaat in no time afgebroken: de maximale duur van de WW is ingekort, omdat politiek en bestuur van mening zijn dat de werklozen pas laat in actie komen om een betaalde baan te vinden. De hoogte van de bijstand is verlaagd, omdat dit 'gratis geld' volgens het huidige kabinet te hoog is en uitkeringsgerechtigden toch niet aan het werk willen. Je moet ze uit hun luie nest prikkelen door het weinige wat ze nog hebben ook af te pakken. Veelal is de publieke opinie ook zo.

Men gaat er volledig aan voorbij dat er sinds 2008 structureel minimaal 600.000 betaalde banen zijn verdwenen – die komen dus NOOIT meer terug. De bijstand bestaat in 2015 40 jaar en het aantal bijstandsgerechtigden is nog nooit zo hoog geweest: thans meer dan 400.000 mensen (vaak ook nog met partners en/of kind(eren)) moeten rondkomen van de laagste uitkering die er in dit land bestaat en dat is bepaald geen vetpot! Veel medeburgers weten niet eens hoe hoog een bijstandsuitkering daadwerkelijk is, of hoeveel mensen een uitkering ontvangen, of wat de criteria zijn. Die mensen weten ook niet hoeveel betaalde vacatures er werkelijk zijn en hoeveel mensen solliciteren op één simpel baantje op mbo-niveau als administratief medewerker. Die "Henk en Ingrid" worden vaak niet gehinderd door enige vorm van kennis of ervaring, maar menen wel deze vaak ongefundeerde en volgens mij abjecte mening te moeten geven over bijstandsgerechtigden. Opmerkingen zoals "Je krijgt gratis geld", "Er is werk zat als je maar zoekt" of "Je wilt niet werken" zijn vaak aan de orde van de dag. Dit is niet alleen onnodig kwetsend voor de uitkeringsgerechtigde, maar toont ook de wijdverbreide onwetendheid aan. In plaats van praten OVER een uitkeringsgerechtigde buur zou men eens MET die uitkeringsgerechtigde buur moeten praten. Dat is voor beiden beter.

Gebrek aan informatie en kennis is funest voor de democratie en het tast het fundament aan van de maatschappij. Sommige politieke partijen spinnen garen bij deze 'verdeel-en-heers—strategie' getuige het virtuele electorale gewin van die partijen. Indien men zo hecht aan die joods-christelijke waarden en normen begin dan eens met het vertellen van het volledige en juiste verhaal, behandel de mensen met respect en eerlijkheid en stigmatiseer uitkeringsgerechtigden niet. Immers, barmhartigheid is een gebod wat men zou moeten eren. En een gebod als 'heb uw naaste lief, gelijk uzelf' is iets wat je moet doen en niet enkele in woord en geschrift belijden. In de praktijk heeft het er alle schijn van dat de toepassing van deze algemene waarden en normen slechts sporadisch gebeurt en pas wanneer het uitkomt... Met andere woorden: papier is geduldig!

Nanne van Poll
Secretaris CRR